

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egy évre 8 K. fél évre 4 K. negyed évre 2 K. Egyenlő részletekben 20 fill.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: ÁVÉD JÁKÓ

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön és Balla István

Kiadó: Papp György.

Szerkesztőség a várban. Fogarasi Mihály utca 16 sz.

Kiadóhivatal: a Püsp. Lyc. könyvtárában.

Hirdetések díjazabály szerint.

Az iskola és az alkoholizmus.

Az a nagy küzdelem, amely nálunk is világszerte folyik most az alkoholizmus ellen, sorompóba szőlította mindenhol azokat, a kik hivatta vannak őrt állni a nép jóléte fölött. A mozgalomhoz nálunk is hozzájárultak társadalmunk jelentős tényezői. De hogy sikere legyen a küzdelemnek, kell, hogy a harc kitaró legyen. Sokkal mélyebb gyökeret vert a baj, sombogy máról-holnapra gyógyítani lehessen.

A harcosok, a kik hadat üzentek az alkoholizmusnak, hathatós segítséget kaptak nálunk, Magyarországon. Wlassics Gyula kultuszminiszter is a kombattások közé ált. A miniszter valamennyi igazgatóhoz, tanfelügyelőkhöz, leányiskolák miniszteri biztosához, a tanonciskolák főigazgatóihoz rendeletet intézett, a melyben az alkoholelleses küzdelmet szívükre köti. A rendelet egész terjedelmében így szól:

„Az alkoholizmus néplünk között is egyre nagyobb mértékben terjed és hol megjelenik, mindenütt nyommon követi elválaszthatatlan szövetséges társa, a nyomor: a lelki és a testi elzűllés, a munkakedvnek, a munkabírásnak és a keresetképeségnek csökkenését az állami lét- és a társadalmi rend szilárd alapjai, képező családi élet legszentebb kötelekeinek meglazulása, a hitélet aláhanytlása, szóval: az erkölcsi és anyagi pusztulás.

A néplünket pusztító eme veszedelemmel szemben az erkölcsi élet irányításának egyik legfontosabb és legjótékonyabb hatású tényezője, az iskola sem maradhat tétlentül. Jól tudom ugyan, hogy az iskola egymagában gyenge arra, hogy ily rettenetes ellenséggel megküzdjön, de bízom a társadalom támogatásában s meg vagyok róla győződve, hogy úgy, mint a művelt világ több államában, nálunk is, az egyesült, a nemes ezélban összeforrott kitaró erőfeszítést áldás fogja kísérni.

Hogy az iskola is kivehesse a maga részét az alkoholizmus ellen folytatott küzdelemből, további eljárás végett és Czimnek jövőben való szigorú mihez tartásául ezennel elrendelem, hogy a legmesszebbmenőleg gondoskodjék a Czim arról, miszerint az ellenör-

zésére bizott és a fennhatósága alá rendelt tanintézetek minden osztályban az illető osztály tantervéhez illeszkedve és növendékeinek értelmi fejlettségi fokához mérten, az olvasókönyvhöz kapcsolódva, vagy az egészségtan és az embertan tanítása fonálán, az alkoholizmus nyomán jelentkező anyagi és erkölcsi veszedelmek és a nemzet jólétét akaró pusztítások az egészségügy, a közérköles és a közgazdaság szempontjaiból megvilágítva a tanulókkal, úgy a fiú, mint a leányiskolákban megfelelő módon megismerttetessenek.

Figyelmeztetem egyben Czimet, hogy bármily foku iskolának bármely osztálya számára irt olvasókönyvet, a jelen rendelet kibocsása után megjelenő új kiadásban, iskolai használatra engedélyezni csak abban az esetben fogok, ha az alkohol elleni küzdelmet valamely oldalról megvilágítva, legalább egy olvasmány nyal támogatni fogja. Az embertannal foglalkozó pedagógiai és természetrajzi, valamint az egészségügyi tankönyvek is engedélyezésre számot csak abban az esetben tarthatnak, ha kellően megfelelnek a jelen rendeletben kifejezésre jutott intencióknak.

Buzditsa Czim továbbá a fennhatósága alá tartozó iskoláknál működő tanerőket, hogy úgy faluhelyen, mint pedig a városokban alkohol-ellenes egyesületek létesítésén buzgálkodjanak és figyelmeztesse az illetőket, hogy ezen irányban kifejtendő eredményes tevékenységüket különös érdeklődéssel kísérem és érdemeiket számon fogom tartani.

Végül elváróm Czimtől, hogy iskolalátogató és ellenörző tevékenysége közben szorgos gondallal győződjék meg az e rendeletben foglaltaknak miként történt foganatosításáról — és úgy ezen irányban — valamint a tanerőknek netalán társadalmi nton kifejtett idevágó tevékenységét illető tapasztalatairól, terjesszen Czim ide minden iskola év végén részletes és kimerítő véleményes jelentést.

Wlassics Gyula.

Nincs kétség benne, hogy ennek a rendeletnek tidős eredménye lesz. Ha már az iskolában rendszeresen megkezdik és ezéltudatosan folytatják az alkoholelleses harcot, akkor van remény arra, hogy kitarással és hosszu munkával legyőzhető a nagy és állandó ellenség, melynek oly mérhetetlen sok áldozata volt.

Deym gróf ur egyéb elfoglaltsága.

Bámulatos egy nép az angol. A mellett, hogy a világpolitikát irányítja hatalmas méreteken, figyelme kiterjed rengeteg birodalmának minden egyes tagjára. Az angol ember, bárhol kalaudozzék a világon, mindenütt érzi nemzetének védelmét, tekintélyét, gondos jóakarátát. Sérelem nem eshetik rajta a nélkül, hogy az egész angol nép meg ne sértődjék általa s meg ne torolja a sérelmet. Mi magyarok elég csekély pont vagyunk úgy a világpolitika, mint az angol érdekek terjeszkedésének szempontjából. Mégis, mi történi most, hogy néhány angol művész részt vett a Műcsarnok tavaszi kiállításán? Megmozdult Anglia legjelentősebb művészegyesülete, az „International Society of Sculptors, Painters and Gravers“ és diszlakomát rendez annak a vendégzerető fogadtatásnak viszonzásául, amelyben az angol festők Budapestben részesültek. Ha úgy tekintjük a dolgot, hogy ennek a néhány angol művésznek idegenben való szereplése csekély jelentőségű, csodálunk és irigylünk kell azt a pompás társadalmat, melynek ilyen csekélység sem kerüli ki a figyelmét, ha egy-két tagjának érdekében szolgálatot tehet. De az is lehet, hogy egy-két angol művésznek idegenben való bemutatkozását az angol kultúra jelentős dolognak tartja és ezért ünnepli hangosan sikerüket. Ezt még inkább csodálhatjuk és irigylhetjük.

Idáig minden rendben van. A csodálkozás és az irigység hasznos dolog abból a szempontból, hogy okulhatunk a példán és törekedhetünk utánzására. Az angol művészegyesület ünnepi lakomája meg éppen pompás alkalom, hogy a nagyvilág észrevegye kised kultúrtörékvéseinket. Ha az angolok megköszönnék valamit nekünk s főként, ha ez a köszönet művészi dologra vonatkozik, bizony dicsőségünkre, hasznunkra válik!

A szép eseményt az utolsó perczben megzavarja valami, Gróf Deym ur az osztrák-magyar nagykövet, a kit az angol művész egyesület meghív a lakomára, nem jelenik meg „egyéb elfoglaltsága miatt.“ Maga helyett követségi tanácsosokat küld el. E tanácsosok közt egy Széchenyi gróf is szerepel, azért nem nagy a bánatunk a gróf ur személyének távolmaradásán. A Széchenyiek elég magyarok ahhoz, hogy méltón képviseljenek bennünket ilyen alkalomkor. De a nagykövet ur egyéb elfoglaltsága mégis vérlázító. Ott, a hol a magyar államiséget ünnepli a világ leghatalmasabb kulturállama, külügyi képviselőitünk egyéb elfoglaltsággal mentegőzik. Mit gondolnak rólunk a derék angolok,

TÁRCZA

Honom szeretlek . . .

Honom szeretlek! hogye szeretnélek?
Nálad sehol sincs édesebb haza!
Hol zengue szebben, a szívhez szólóbban
A szikla-hécecs fenyvesek szava?
Bő halfogást nyújt Duna-Tisza medre,
Aranyban gazdag hegyed belseje,
És délibáos pusztád, sík lapályod
Kalászt ígérő terméssel tele.

Honom szeretlek! bölcsője e népnek:
Emlőddel tápláltad gyermeked,
Bár az csalárdan, átkos pártviszályban
Kifent vasával rontott ellened.
Mint lángeszmeéktől, — a szív úgy megdobban,
Ha mult varázsa leng e tájon át,
A melyben szép jóslatra lel a lélek:
— Jólét kíséri majd e szép hazát!

Honom szeretlek! — mert történetedben
Felvillogott a bátrak szelleme;
Elaggott hősök, párduezos leventék
Viadalának lettél színtere.
Szent István lelke, Hunyadi győzelme
— Mig annyi fényes század elvonult, —
A dicsőség gyümölcéét megérlette:
A „félhold“ fénye elhomályosult!

Honom szeretlek! Mert én itt születtem
Virágillatban gazdag tériden;
Szeretni foglak tettben, áldozattal,
A mig szívem verése elpihen.
Szeretni foglak égő szerelemmel — — —
S keringjenek bár vészes fellegek:
Nem bagylok el, szeretni foglak, — inkább
A honszerelem martyrja leszek!

Harmat gyöngyök . . .

Harmat gyöngyök csilognak szememben,
Bússá tesz egy titkos sejtelem:
Ugy érzem, hogy hazám szent földjéről
Idegenbe, messze kell mennem.

Bár csalna meg szomorú sejtésem,
Hogy maradjon itten kis szívem,
Itt, e tájon, mely oly kedves nékem,
Szép Erdélyben, a hol születtem!

Hol az erdő vadvirágai közt
Gyermek évim elszállottanak,
Nyujtson e föld egy parányi helyet
Pihenésül siri ágyamnak.

Hol roményeim rózsás virágát
Arany szállal kötözgettem át,
Csak e tájék szerető ülében
Feledem el szívem bánatát.

Ugy megszoktam: várni a nap nyugtát,
Hogy e nélkül élnem nem lehet,
Más hon ege bár sokkal ragyogóbb,
Még a sirba vinne engemet.

Itt oly boldog, ott szomorú lennék,
. . . Mert hazámat nem feledhetem,
S a gyakori visszagondolásban
Elepedne vágyódó szívem . . . !

Vágy.

Kedves szobámnak ablakából
Az erdőn jár tekintetem,
S a távol kéklő bércek orna
Megnyugvást hoz nekem.

Nem bánt a mult idők emléke,
Mi elzavarná nyugtomat:
Mit édes álmokon merengve
Nyujt egy-egy pillanatot.

Kedves világ a csendes erdő
Nyájas, békés hazája, hol
Színes virágok illatában
Csak boldogság honol.

Nem tör ide a vad zajongás,
Nincs harc a pázsit lágynál . . .
Oh! mért nem élhetek magamra
A cserjés rejtéken?

Faustinus.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

az egyedül elismert kellemes
izü természetes hashajtó szer.

hogy nagykövetünk kicsinyli az alkalmat személyes megjelenésre? Diplomáciaiánk nemcsak idegen címert használ külföldön, de idegen hozzánk a szíve és a gondolkodása is. Hogyan becsüljenek meg bennünket mások addig, a míg mi önmagunkat ennyire letaksáljuk a Deym gróf urak egyéb elfoglaltságával!

Rákóczi-ünnep.

Az egész ország megmozdult, hogy a nagy szabadsághősnek, Rákóczi Ferencnek emlékét megünnepelje.

Annak a hősnek emlékét, kit hazája önfeláldozó szeretete a magyar történelem legideálisabb alakjává avatott; s kit ezért a legmélyebben érzett kegyelet meleg-ségével vesz körül a halás utókor.

Most kétszáz éve küldte és bontották ki azokat a dicsőséges zászlókat, melyek alatt győzelemre vezette vitéz kuruczait: s melyeket álmai közt most is mindig sugárzó szemmel néz a magyar nép.

Ezen kétszáz éves forduló ad alkalmat országszerte az ünneplésre. Az ünneplés az egész kurucz-korszaknak szól, a melyen végig látkelt a magyar nemzet nagysága után való sóvárgás, remény és telkesedés; s melyet különösen szép színnel tudott bevonni a hazafias érzés hősiességének fellángolása.

Kolozsváron Rákóczi emlék-ünnepét május 24-én nagy fényvel ünneplik meg. Május 23-án este a várost kivilágítják, május 24-én reggel istentisztelet lesz a templomban, a Mátyási templomban gróf Majláth Gusztáv püspök czelebrál. A városi s a megyei díszközgyűlés a Redutban lesz, a hol az úniót kimondták. A díszgyűlést gróf Beldi Akos főispán, az E. M. K. E. elnöke nyitja meg s az ünnepi beszédet Marki Sándor bizottsági tag, egyetemi tanár tartja; ugyanott lesz az egyetemi polgárság díszközgyűlése, melyen kimondják, hogy egész Erdélyre terjedő Rákóczi bizottságot szerveznek, mely állandóan működni fog, míg csak Rákóczi barmait haza nem szállítják, sőt azután is mint Erdélyben a nemzeti törekvések öre, a nemzetiségi törekvésekkel szemben. A Redutból a Mátyás szobor elé vonulnak, hol beszédet mondanak Kun Bela, Melha Tibor és Idakéry Győző, ünnepi beszéd tartására pedig valamelyik országos nevű publicistát kéri meg. Délután Rákóczi-bankett, este a színházban Rákóczi-estély lesz.

Nagyenyedon dr Varró László polgármester elnöklése alatt értekezlet volt, melyen a fölött tanácskoztak, hogy a város miként vegyen részt az ünnepi lelkesedésben és miként röjje le a kuruczország és Rákóczi emléke iránt való hazafias mély kegyeletét? Es elhatározták, hogy az értekezlet megkeresi Alsófehérvármegye törvényhatóságát és Nagyenyed város képviselőtestületét, hogy alkalmas időben az ősz folyamán ünnepi közgyűléseket tartsanak és az ünnep többi részletéről saját hatáskörükben gondoskodjanak.

Az ünnepelők sorában városunk sem maradhat hátra, hiszen társadalmunk példás lelkesüléssel szokta megünnepelni a nemzet történetének nevezetes eseményeit.

Sorakozzunk tehát mi is és gondoskodjunk előre a módozatokról, hogy ünnepelésünk méltó legyen azokhoz az emlékekhez, melyeket megünnepelni kívánunk!

A kereskedők vasárnapi munkaszünete.

A „Gyulafehérvári Kereskedelmi Egylet“ mult hó 17-én tartott választmányi ülése a kereskedők vasárnapi munkaszünetével foglalkozott.

Hogy mily aktuálisvá vált ma már ezen kérdés, bizonyítja az ez iránt országszerte megindult mozgalom. És azt hiszük, nem jogtalan követelés ez a kereskedelmi alkalmazottak részéről, sőt a főnököknek elsősorban kellene a törvényhozástól azt kérniük, hogy úgy mint az ipar egyes ágaiban, — a kereskedelemben is kötelező legyen az általános vasárnapi munkaszünet.

Városunk kereskedőinek több mint fele pártolja ezen eszmét s éppen ezen körülmény buzdít engem arra, hogy ezen terv keresztülvitelét szerény erőmhöz képest előmozdítsam.

Helytelen azon ellenvetés némely kereskedőnk részéről, hogy városunkban kereskedelmi téren a vasárnapi munkaszünet behozatala lehetetlen. Ha lehetséges volt ez az ipar és a földművelés terén, mi teszi azt lehetetlenné a kereskedelemben? És ha lehetséges volt ez a hetvenes évekig, miért volna lehetetlen ez ma?

A verseny nem állhat ennek ellenében, mert ha az összes üzleteket bezárják, akkor erről szó sem lehet, a vevőközönség sem okozhat ellenállást, mert ha a vevők tudni fogják, hogy vasárnap az üzletek zárva vannak, akkor hétköznap fedezik szükségleteiket. Inkább a jóakarát hiánya lesz az akadály, mely ezen terv keresztülvitelét eddig meggátolta, de azt a gyulafehérvári kereskedőkről feltételeztünk nem szabad, mert nem hízégsből, de őszintén és tapasztalatból mondok, hogy éppen a gyulafehérvári kereskedelmi alkalmazottak nem panaszkodhatnak főnökeik bánásmódja miatt.

Tudtommal nincsen ok arra, hogy a vasárnapi munkaszünet városunkban közös egyezmény alapján a kereskedőknél létre ne jöhesse. Hiszen a kereskedő sem mostoha gyermeke a Teremtőnek, az Isten is hat nap alatt teremtetle a világot, a hetedik nap pihent.

A kőműves, ács, asztalos, lakatos stb. iparosnak és a mezei munkásnak a törvény biztosította a vasárnapi munkaszünetet, a kereskedő és alkalmazottja azonban még vasárnap sem áldozhat Istenének és családjának néhány órát, hanem miként az egész hét folyamán, úgy vasárnap délelőtti is oda van lánczolva pudlijához.

Szomorú, de való! pedig egy kis jóakarat mellett ez is keresztül vihető lenne, és akkor hétfőn újult erővel, jobb kedvvel működne az alkalmazottak főnökeik érdekében.

Helybeli kereskedőink azon kis töredéke, a kik a vasárnapi munkaszünet ellen vannak, azt hangoztatják, hogy nem lehet az üzleteket zárva tartani, mert a vevőközönség különösen a vidéki, szokva van szükségletét vasárnap fedezni. Nincs oly szokás, melyről leszokni nem lehetne! Ha vevőink tudni fogják hogy vasárnap Gyulafehérvár összes üzletei zárva vannak, nem mennek Tövisre, Alvinczre vagy máshová azért a liszt-, cukor stb. árúért, hanem fedezik szükségletüket hétköznap, és ezáltal a szombati hetivásárokat emeljük, melyek bizony jelenleg semmit sem különböznek a mindennapi piaci vásároktól.

Ha tehát kereskedőink kölcsönös megállapodás folytán, — mert tekintettel a törvényes déli 12 órától kezdődő vasárnapi munkaszünetre, kényszeríteni őket nem lehet, — üzleteiket egész vasárnap kivétel nélkül zárva tartják: akkor a vidéki közönség a szombati hetivásárra tömegesebben jön és kereskedőink szombaton elérik a vasárnap délelőtti forgalmat is.

Ez nemcsak az én szerény véleményem, de több helyi kereskedőnk véleménye is, kik a legnagyobb készséggel hozzájárulnak ezen terv keresztülviteléhez, de meggátolja őket ebben néhány kereskedő, kik a vasárnapi munkaszünetnek határozottan ellene vannak.

Forduljunk tehát kérő szóval ezen néhány kereskedőhöz, kérjük őket a méltányosság és emberiség nevében, járuljanak hozzá a vasárnapi munkaszünethez, mert ha Kolozsvár, Brassó stb. kisebb-nagyobb városban a kereskedelemre ez kárt nem hozott, Gyulafehérvár kereskedői sem zárkozhatnak el attól.

Ha pedig kérelmünk eredmény nélkül maradna, akkor addig is, míg a jelenlegi országos mozgalom eredményre vezet és a kereskedők teljes vasárnapi munkaszünete törvényileg elrendelve lesz, igénybe kell vennünk a nagyközönség pártfogását, hol valószínűleg nem fogunk zart ajtókra találni.

Somogyi Miksa
a kereskedelmi egylet titkár.

Régészeti társulat.

Az Alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi társulat választmánya f. hó 5-én gyűlést tartott. A választmány tudomásul vette: a) hogy a múzeum a dr. Reiner Zsigmond által átengedett római feliratos és oszlopköveket a múzeumba szállította; b) hogy az elnökség a nemzeti múzeumot ennek százados ünnepi alkalmával üdvözölte, melyet ez megköszönt és emlékül „A nemzeti múzeum multja és jelene“ cz. munkát megajándékozta; c) hogy az elnökség a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének a mult évi pénzügyi jelentését, kapcsolatban a múzeumor elszámolásával, megköszönte és az új segélyekért felterjesztést tett, melyeket a főfelügyelőség tudomásul vett s megígérte, hogy mihielyt a szükséges pénz kezénél lesz, azt kiutalja; d) hogy az elnökség a Battyány-intézetből megőrzésre átengedett régiségeket három drb. leltár mellett átvette és a múzeumba elhelyezte és végül e) köszönettel tudomásul vette, hogy a volt várközség vagyonát kezelő bizottság az egylet céljaira nevezetesen régiségek megvásárlására 200 koronát adományozott.

Cserni Béla dr. múzeumor a következőket jelentette: a) Tagokul beléptek: dr. Cserni Béláné urnő és Pák Mariska kisasszony, árvaházi gondnoknő (első fecske a nők közül), továbbá Balló László trvsz. bíró, Bálnik Ferenc püsp. urad. főerdész, Demény Henrik ügyvédjelölt, Deutsch Manó tkpt. vezértitkár, Erőss Imre püsp. urad. szőlőintéző, Gross Frigyes műlakatos, Héjja Kálmán egyházmegyei pénztári pénztáros és számvevő, Kiss Gusztáv cz. kanonok, Kőrödi Imre egyhlm. pénztári könyvvezető, Kovács Lajos kanonok, Müller Lajos czipész, Nagy Endre gyógyszerész, Neuwinth József dr. trvsz. aljegyző, Pári Vilmos kereskedő, Reithoffer Jenő főgymn. tanár, Schüsser Ferenc könyv és papírkereskedő, Székál Ignác tkpt. pénztáros, Székál Mihály vasúti tiszt, Újvárosi Miklós dr. kir. ügyész és Willersdorfer Ferenc műlakatos. Összesen 22 tag. A választmány a gyarapodást nagy örömmel vette tudomásul. b) Ajándékokat adtak: Patrovits Ferenc vasúti főmérnök egy drb. 40 cm. magas, igen érdekes római korsót az alvinczi határról; dr. Reiner Zsigmond 17 kötet igen becses és ritka történelmi munkát, Csátó Ferenc nyug. plebános 57 drb. lengyel, magyar, muszka, pápai, római, bolgár, osztrák és angol ezüst- és rézpénzt: Feketics József 1 drb. róm. rézpénzt, Müller Lajos iparos 1 drb. tizforintos Kossuth-bankót, Szász Béla 4 drb. régi pénzt, Springer Aladár és Springer Sándor 10—10 drb. róm. ezüst pénzt, Molnár Péter 5 drb. ásványt, Papp György nyomdász a Gyulafehérvári Hírlap 1900—1902 évi folyamát és végül Fábán Sándor nagyprépost ur 1 drb. Szent-jóbbi rézkeresztet.

b) Az ásatásokat 1902 évi decemberben beszüntette s f. évi márcz. 1-sőjével ismét megindította. Eddig egy 30 m. hosszú kerítésnek, egy folyosónak, két nagyobb és három kisebb szobának s egy konyhának alapfalát tártatta fel. A leletek között egy bélyeges téglá a legfontosabb, mert ennek eddig csak egyetlen párja van s pedig a bukaresti múzeumban, felírata ez: LEG. XIII. G. ETI. ADJ. Ez a felirat azt bizonyítja, hogy a kasztrum alapítása a XIII. leg. gem. és az I. adju-trix legióktól származik. Ezen kívül találtak még több bélyeges téglát, fibulákat, 3 gombot, 2 szíjdiszt, 1 haj-tűt, 10 szálgyűrűt, 18 tűbevalót, IV. Béla és más pénzt, 2 róm. csengettyűt, könyvtárat, 3 mécesest, érdekes

cserép edények töredékeit főképp a terra sigillatából, faragványos oltárparkányzatot stb.

c) Az ásatások költségeire vonatkozólag úgy intézkedett, hogy mivel az ideai segélyt a társulat nagyon későn fogja megkapni, a természeti gyűjteményre adott s még el nem költött összegből vett kölcsön, melyet a segélykiutaláskor vissza fog téríteni, megjegyezvén, hogy ez utóbbi összeget még a társulat azért nem fektette be gyűjteményekbe, mert a múzeumban ezen célra csak a kibővítéskor lesz hely.

d) A múzeum kibővítésére az ásatások helyéről 96 szekér kő- és léglanyagot szállítottatott már a múzeum telkére. Költségeit szekerenként a 40 kr. ő maga előlegezte.

e) A múzeum kibővítésének tervezetét a kiküldött bizottság Novák Ferenc polgármester, Avéd Jákó ny. igazgató, dr. Kőrödy Péter titkár és Cserni Béla dr. múzeumor átvizsgálta és csekély módosítással elfogadta. Az ügy folyamatban van s siettetése az építésre adandó segélytől fog függeni. A múzeum maga nagyon szűk kezd lenni.

f) A múzeumot eddig 1086 személy látogatta meg. A legújabb vendégek közt volt Hohenlohe Klodvig herceg is, ki most jött olaszországi tanulmány útjából s a múzeum állapotát megdicsérte. Tanulók is jártak benne, nevezetesen Budapestről 320, Nagyenyedről 67 és Szászvárosról 80.

g) A pénzügyi társulat számára a szekrény 20 fiókkal elkészült s benne 2000 drb. pénz már szakszerűen rendezve van.

h) A következő régiségeket vásárolta meg: görög és római pénzeket, oltárkövet, kalcitból faragott Jupiter fejet, a mely unikum számba is mehet és több kisebb tárgyat.

A választmány mindezeket örvendetesen vette tudomásul és a kiadásokat utalványozta.

Végül a múzeumor azzal a céllal, hogy a működni kívánó tagoknak erre tér engedessék, a következő bizottságok alakítását indítványozta: 1. Kéttagú bizottságot, melynek feladata lenne a pénztári évenként kétszer s a számadásokat a közgyűlés előtt megvizsgálni és a költségvetést elkészíteni. 2. Kéttagú bizottságot, mely a múzeum épülete állapotát évenként legalább 4-szer megvizsgálja s főleg az épület fedélzetét tartaná szemügyben. 3. Héttagú bizottságot, melynek 2—2 tagja felváltva a múzeum gyűjteményeit beszerzéseket stb. vizsgálja meg. 4. Négytagú bizottságot, mely a helyben és vidéken napfényre kerülő régiségeket kutatná és megszerzéséről gondoskodná, természetesen permanens összeköttetésben a múzeumorral. 5. Háromtagú bizottságot, mely taggyűjtésekkel foglalkoznék. Mindezek bizottságához még egy pótag is választatnék s a bizottságok időnként működésükről a választmánynak jelentést tennének. A választmány a bizottságokat elvben elfogadta s Csernit megbízta, hogy a bizottságokba személyes ajálkozás után tagokat ajánljon.

A társulat pénztára a következő eredményt mutatja: mult évi maradvány . . . 80 kor. — fil.
tagdíjakból befolyt . . . 464 „ — „
összes bevétel . . . 544 „ — „
kiadás . . . 911 „ 90 „
túlkiadás . . . 367 „ 90 „

melynek fedezésére a fennebb már említett 400 kor. kölcsön szolgált.

A választmány a közgyűlés dolgában úgy intézkedett, hogy ha az Évkönyv kellő időben elkészülhet, úgy június második felében tart közgyűlést, különben öszre halasztja. Végül néhány tagot törölt a társulatlól.

Ujdonságok.

Gyulafehérvárt, 1903. május 7.

— **Személyi hírek.** Hohenlohe Klodvig herceg úr, ki két napon át városunkban az erdélyi püspök ur magas vendége volt, április 29-én a délelőtti gyorsvonattal a püspök urral együtt Budapestre utazott. — Május 1-én távozott el körülből herceg Hohenlohe Klodvigné szül. gróf Mailáth Sarolta társaságában a püspök ur édes anyja özv. gróf Majláth Györgyné ő nagyméltósága is.

— **Hálaadó isteni tisztelet.** Május 1-én az erd. püspök úr felszentelésének évforduló ünnepén hálaadó isteni tisztelet volt a székesegyházban. Az ünnepi szent misét Imets F. Jákó apát-kanonok főesperes mondotta, melyen részt vett a kegyelmes asszony özv. Majláth Györgyné a Püspök úr édes anyja, továbbá nőtestvére Herceg Hohenlohené, a helybeli róm. kath. iskolák növendékei, a hivatalok többen és nagy áhitatos közönség a városból.

— **Jakab-napja.** A szép május első napján esik Jakab napja s ekkor ünnepelte neve napját — miután a templomban a jelenlegi erdélyi püspök ur felavatásának évfordulóján hálaadó isteni tiszteletet tartott — Imets F. Jákó, a mindenki által nagyra becsült apát-kanonok, kinek lakásán városunk intelligens lakossága állandó váltakozásban adta egymásnak a kilincset, mert mindenki sietett tiszteletének és szeretetének kifejezést adni. Sokáig éljen!

— **Történelmi hangverseny.** Minden tekintetben dicséretes vállalkozás volt a szászvárosi ev. r. kun. kollégium ifjuságától, hogy f. hó 2-án átrándult városunkba s a redutban történelmi hangversenyt rendezett. Eltekintünk a hazafias céltól, mely az ifjuságot lelkesítette, — a hangversenyt t. i. a Hunyadi-emlék javára rendezték — s kiemelünk egy másik körülményt, a mely minden ilyen történelmi hangverseny értékét emeli. Napjainkban, mikor a sok internacionális erkölcsi és dallamú dűngiészleléstől csak úgy zúg a fülünk,

meleg köszönettel veszünk minden olyan kísérletet, mely a csodás szép régi magyar dalokat fölleveníti s megszólaltatja az édes bús melódiákat, mik mellett a gyűjteményünk búsultak, lelkesültek, vigadtak vagy sirtak. Hadd juttassák eszébe a kieurópaiasodott késő nunkáknak legalább pillanatra azt a kort melynek bánata ott zokog a Rákóczi kesergőjében, a Bujdosó énekében, a Czinka Pauna nótájában; hadd érezzék az apák tisztát, becsületet szívénél verését s szégyeljék egy kicsit magukat, hogy a régi, nemes, nemzeti tartalmú énekeket eldobták s a Rózsabimbó és a méh-féle románcok-ban találnak gyönyörűséget s a piszkos szövegen már pirulni sem tudnak. Épa napokban olvastuk, hogy Pesten a Dob-utcai elemi iskolában olyan énekes könyvet használnak, melyben benne vannak a Bob herceg meg az Örnagy úr kupléi a maguk őszinte szemérmelenségében. Hát mivé fejlődnek majd ezek a megmélyezett gyermek lelkek? Mi lesz a nemzetből, ha az ifjúság erkölcsi érzékét eltompítjuk, ha kiegészített szívűvé tesszük már az elemi iskolában? . . . Örömmel üdvözöljük a derék szász városait, a kik megmutatták, hogy sem dallamért, sem szövegért nem kell a szomszédba mennünk, van itt a magyar földön elég, csak tudjuk megbecsülni. E tekintetben különben a magy. munkáról is csak föltétlen dicsérettel szólhatunk. Őszinte örömmel s élvezettel hallgattuk végig a hangverseny minden egyes darabját, mely izléssel volt összeállítva a magyar zene és énekköltészet gyöngyeiből a legrégibb kortól kezdve a legújabbig. Különösen kiemeljük a programból a kurucz kor darabjait, mint a melyek igen könnyen érthető okokból a legnagyobb hatást keltezték. Ugy az ének, mint a zenekar kitűnően van fegyelmelve s a színezés mindenütt elárulja a gondos és fáradhatatlan karmesteri kéz nyomait. Taps volt bőven, több darabot meg is kellett ismételni. Az elismerésből természetesen a karmesternek jutott az orszálmérés, a ki ép oly kitűnően ért a kar vezetéséhez, mint a mily művésziességgel kezeli a hegedűt és tárogatót. Az előadást Szabó tanár kísérte világos, érthető magyarázattal. Köszönjük az intézetnek s derék vezetőjének Simon Ferencz igazgatónak és Kúrtly zenetanárnak az élvezetes estét, melyben részesítették. Itt megemlítjük, hogy a hangversenyre átjöttek az enyedi kollégium ifjúságából is többen Fogarasi igazgató vezetése mellett s úgy ók, mint a szászvárosi deákok megtekintették a vár és város nevezetességeit.

— **Köszönet.** A gyulafehérvári irgalmas nővérek őszinte és halás köszönetet mondanak Soóthy Gyula spirituális urnak, valamint az Oltáregyesület tagjainak, kik buzgólkodásukkal közreműködtek, hogy e zárda temploma egy remekműű monstranciához juthatott.

— **A gyulafehérvári róm. kath. hitközség** egyháztanácsa és iskolaszéke vasárnap f. hó 10-én d. u. 5 órakor városháza tanácstermében gyűlést tart.

— **Eljegyzés.** A helybeli tűzoltók zenekarának jó hírű karmestere Toducza János a napokban Mendel Mór helybeli polgárleányát Mendel Anuskát eljegyezte.

— **Székelytársaság.** A marosvásárhelyi székelytársaság hatalmas munkásságot fejt ki a marosvásárhelyi különféle iskolák fejlesztése érdekében. Folyamodványokkal járult a kultuszminiszterhez a városi népiszkolák és polgári iskola államosítása és szaporítása és egy keleti kurzussal ellátott kereskedelmi szakiskola felállításának dolgában. Az államosítások ügye már megindult, de még nagy differenciák merültek fel.

— **Egyleti élet.** Vasárnap, május hó 3-án tartotta a helybeli kath. legényegylet ünnepélyes tagfelvételt a főgymnasium tornacsarnokában több előkelő vendég jelenlétében. *Zomora Dániel*, kanonok-plebánus egyleti elnök meleg hangú buzdító beszédben kifejtette a kath. legényegyletnek nemes célját, rámutatva Kolpingnak, a kath. legényegyletek nagyevű alapítójának életére, helyes gyakorlati elveire és az első egyleteknek az iparos osztály vallás-erkölcsi, művelődési és anyagi emelése körül kifejtett eredményes működésére, a mely városunkban már jókor viaszhangra talált, a mennyiben Gyulafehérvárt már 1862-ben megalakult volt a kath. legényegylet. Most a midőn új, életerős testet öltött a magasztos eszme, ünnepélyesen vették fel az első jelentkező tagokat, kik az első dékán névszerinti felhívására előlépve valamennyien egyhangulag megfogadták, hogy az egylet céljainak megfelelően éljen és munkálkodjon foguak, mely fogadalmukat az egylet elnökségével való közfoglással a szokásos „Isten áldja a tisztas ipart!” üdvözlét kísérelésében megerősítették. Ezután az elnök ismételt buzdítása alkalmával kegyeletesen megemlékezve a mostoha viszonyok folytán felosztott első egyletéről, őszinte elismeréssel üdvözölte annak az ünnepélyen jelenlévő volt igazgatóját *Imets F. Jákó* apátkanonokot, a ki válaszában Isten áldását kívánta az újonnan feladott egyleti életnek mennél eredményesebb és tartósabb munkálkodására. Az egyleti rendes tagok nevében *Ertl Vendel*, áll. el. isk. tanító és egyleti jegyző mondott hálás köszönetet az elnöknek eddigi odaadó társadozásaért, kérve a Gondviselést, hogy városunk iparosainak osztály örömeire még sokáig áldozhassa az egyesületnek friss erőben és jó egészségben teljes odaadását és jóindulatú munkás vezetését mostani elnök Zomora Dániel, kanonok-plebánus. Az alapszabályok szétosztásával a tagfelvételi ünnepély bevégeződött. Déután a legényegyleti tagok első tavaszi családi kirándulást rendeztek az Újvilágban, hol az önként résztvevők mintegy 140-en jelentek meg. — A felajánlott italokból, a családok által hozott ételekből és Vincze Albert által szívesen szolgáltatott zsiványpecsenyéből fényes uzsona került elő, a melynél Zomora Dániel elnök városunk derék polgárgárágra emelte poharát, s mindazokra, a kik ezen most friss erőre buzdult egyület jóindulatulag pártolják és támogatják, majd *Rosku Miklós* éltette az egy-

let vezetőségét és működő tagjait talpraesett dikióban. Zeneszó mellett a társaság egyrésze táncra perdülvé, más része kedélyesen elbeszélgetve, vígan töltötte tavaszunk első legszebb vasárnapi délutánját. Ezen első erkölcsileg jól sikerült próbakirándulás után örömmel várjuk az egyletnek közeli tavaszi mulatságát. Isten áldja a tisztas ipart!

— **Mint Herkulesfürdőből** (Mehádia) írják nekünk, Dr. Klein Eberhard a szívbjajosok, valamint az elhízásban szenvedők számára ott meghonosított és sikerrel alkalmazott új, ugynevezett naubelmi gyógymódot a jövő évad alatt folytatni fogja.

— **A sétatéri mulató megnyitása.** Az időjárás kedvezése folytán az idén sikerült május elsején a sétatéri vendéglő és mulató megnyitása s már május első napja óta annyi vendég foglalja el az asztalokat, hogy a későn jövő alig talál helyet a mulató déli felén. Sétáló közönség is bőven akad és így elmondhatjuk, hogy nálunk a nyári idény már megkezdődött.

— **Kisfaludi A. Béla.** A magyar kath. világunk gyáza van. Április 26-án munkabíró, javakorában elhunyt Kisfaludy A. B., a Szent-István-Társulatnak tiz évén át nagynevű alelnöke, egyetemi tanár. Nem hiába, hogy nagy költők: Kisfaludy Károly és Sándor családjából származott, maga is buzgó munkása volt a magyar irodalomnak s műveit ritka szép tiszta magyarossággal írta. Irói és szóokai talentuma juttatta az egyetemi katedrára is. 1847. máj. 31-én született Gyömrén, Györmegyében. Hittudományi tanulmányait mint a Pazmaneum növendéke Bécsben végezte. Majd a sz. Agostonról címzett felső papnövelőben folytatta. 1873-ban szentelték pappá s rövid káplánkodás után a győri püspöki lyceumban volt theologiai tanár 1886-ig, de már 1887-ben a budapesti egyetemen a dogmatika tanára lett; 1890-től a Sz.-István-Társulat alelnöke, 1893-ban dienesi prépost lett. Rendkívül sokat dolgozott lapokban és folyóiratokban, de nagyobb önálló művei is jelentek meg, melyek közül kiemeljük: „Thomaszika”, kísérlet a Philopsia scholastica magyar művelése érdekében. „Van-e már magyar Kempisünk?” Kritikai tanulmány. „Levelek hugomhoz az olvasásról”. Pázmány P. összes műveinek kiadásában szintén munkás részt vett. Általában minden irodalmi művében a magyar próza mesterének mutatkozott be; írásait a zamatos magyarság és tömörség jellemezték. — Temetése ápr. 28-án d. u. volt a Szent-István-Társulat palotájából.

— **A kereskedelmi egylet köréből.** A „Gyulafehérvári Kereskedelmi Egylet” f. é. április hó 17-én tartott választmányi ülése a vasárnapi munkaszünet, a városi távbeszélő és a boni ipar pártolásának kérdéseivel foglalkozott. A kereskedők vasárnapi munkaszünetét szükségesnek tartjuk. Miután azonban városunk lakosainak számánál fogva azon városok közé tartozik, melyekben a kereskedők vasárnapi munkaszünete csak déli 12 órától kezdődik: a választmány elhatározta, hogy kereskedőinkhez felhívás intéztessék aziránt, hogy közös egyezmény alapján üzleteiket, ha ez egész éven át nem is volna lehetséges, legalább a nyári hónapokban minden vasárnap egész napon, más hónapokban pedig d. e. 10 órától kezdve bezárják. A városi távbeszélő a gyulafehérvári kereskedelemre nézve életkérdés. Mig városunknál kereskedelmi szempontból sokkal kisebb városok pld. Beszterce, Deés, Segesvár, Sz.-Régen stb. városi távbeszélő hálózattal bírnak, addig nekünk ezt nélkülöznünk kell és a sok anyagi és idővesztéssel járó törvényhatósági távbeszélőre vagyunk utalva. A kereskedelmi egylet választmánya tehát elhatározta, hogy felkéri városunk képviselőtestületét és országgyűlési képviselőjét közbenjárásra, hogy Gyulafehérvár városi telefon-hálózatot kapjon és hogy a jelenlegi intérrban telefon-hálózat Ausriával is egybekapcsolassék. Foglalkozott továbbá a választmány a kolozsvári Nemzeti kaszinónak a boni ipar pártolására vonatkozó átiratával és határozatilag kimondta, hogy felhívást intéz a tagokhoz, valamint a nagyközönséghez is, hogy szükségleteik fedezésénél, a mennyire csak igényeik megengedik, a hazai gyártmányt előnyben részesíteni minden magyar honpolgár erkölcsi kötelességének tartsa. Erre nézve azonban tapasztalatból tudjuk, hogy helybeli kereskedőink már eddig is, — nem várva be semmiemű felhívást, ott hol anyagi érdekük és vevőik igényei vesztélyeztetve nem voltak, a boni ipart mindenkor előnyben részesítették.

— **Új lap.** „Erdélyi Híradó” czímmel új lap indult meg Nagyenyeden, mely a függetlenségi párt elveit vallja s melynek felelős szerkesztője és lap tulajdonosa **A d o r j á n E l e k**, főszerkesztője dr. **A s z t a l o s K á l m á n**, és főmunkatársa Fogarasi Albert. A lap 6 és 8 oldalon a szerda és a vásár- és ünnepnap kivételével minden nap megjelenik. Előfizetése egész évre 20 korona. Az eddig megjelent számokat igen élénk és erőteljes szellemben bocsátották világgá s remélni lehet, hogy szellemessége és változatos tartalmasága állandó lesz. Kívánjuk, hogy pályafutása mesze benyuljék a jövőbe. Tesszük ezt azért, mert előttünk állanak azok az áldozatok, miket hozni kell a lapért addig, míg tért hódít s a nagyhangú lenézést megtudja törni.

— **Halálozás.** Résztvételi hallottuk, hogy Deutsch Adolf kereskedőt, városunk egyik tekintélyes polgárát újabb szomorúság érte, minthogy anyósát Bayersdorfer Henrikét a napokban kísérte a bécsi temetőbe.

— **Athelyezés.** Tömösváry Béla m. kir. honv. főhadnagyot, Nagyenyedről a 19. honv. gyalogezredhez helyezték át.

— **Jótekonyság.** Mindig örömmel tesszük, ha alkalmunk nyílik megköszönni a jótekonny adakozásokat, annál is inkább, ha a jótekonyság egy szegény beteg családapá támogatását czélozza. A szálamomraméltó B. S. helyi lakos lábát törte a múlt télen, — a 10 tagból álló család részére többször rendeztek gyűjtést úgy, hogy a nagy család szükségét nem szenvedett. Most az orvos szükségesnek látta, hogy a szegény ember a fővárosi kórházba vitessék fel gyógyítás végett és mivel útiköltségei nem voltak a következő emberbarátok adakozásai-ból legott gyűjtötték össze: Mr. Glück Johanna 10 K. Dr. Mayer Ödön, Dr. Náthát Bernáth, B. Jónás Adolf 4—4 kor., Dr. Hartenbaum Simon, Glück Rudolfté, Grün M. Lipót 2—2 kor., Mendel Manó, Deutsch Gábor, Lobstein Salamon, Altmann Józsefné 1—1 kor. — Tudomásunk szerint az illető nyomorult embernek már 4—5 munkaképes gyermeke van. Nem volna e czélszerűbb az ilyen szegény embereknek alkalmat adni arra, hogy valamely behozandó háziipar körül foglalkoztatva, kényerét saját keze munkájával keresse és ne szokjanak könyöradományokra? Szerintünk az volna városunk legnagyobb jötevője, a ki ilyen gyár — vagy házi ipart létesítene. Szívesen foglalkozunk ezen eszmével, mert égető kérdés nálunk, a hol annyi a szegény hogy, a társadalom már nem győzi támogatni.

— **Felülfizetés.** A szászvárosi tanulók történelmi hangversenyénél a belépési díjon kívül még fizettek: Váczy József 3., Tokos Sándor, dr. Csabry Bonifác, Polonyi Gyula, Utry János, Székál Ignác, Imets F. Jákó, Szalánczy László 1—1 koronát és N. N. 20 fillért. Összes felülfizetés 10 K. 20 f. Ugyanitt említjük meg, hogy a tanulók megvendégelésének költségéhez járultak: a Takarékpénztár 10; Nemes Sámuel és Jónás Adolf 5—5; Dr. Ujvárosi, Dr. Náthán és a Népbank 4—4; Jónás Géza 3; Novák Ferencz, dr. Téry, dr. Elek, Oelberg Ottó, Vajda Lajos, Pál Antal, dr. Nemes, Fröhlich, Váczy József, Mezei Ilyés, dr. Gál Béla Löw Károly, dr. Dörgö, Jakabffy Albert és N. N. 2—2; Avéd, dr. Aczél, Fuchs Nándor, Poklosy, Szalánczy László, Bálinth Ferencz, Présia, N. N., dr. Hartenbaum Simon, dr. Emmánuel, Rejld József, Nagy Endre és Storfer 1—1 koronával. Ide összesen bejött 78 kor.

— **Halálozás.** Mátyás Sándor, nagyenyedi birtokos, Alsófehérvármegye törvényhatóságának, Nagyenyed város képviselőtestület tagja, munkás életének 55 éves korában folyó hó 1-én elhunyt.

— **Aválasztók névjegysíroma.** Hirdetmény. Az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíráskodásról s az 1874. évi XXXIII. tcz., úgy az ezzel kapcsolatos 1875. évi VI., 1876. évi XVIII. tcz. és 1881. évi LIX. tczikkek módosításáról és kiegészítéséről szóló 1899. évi XV. tcz. 142 §-ának megszabása szerint a választók névjegyzéke az összeállítást követő minden esztendőben hivatalból igazittatik ki. Ehhez képest a központi választmány a névjegyzéknek hivatalból leendő kiigazítása tárgyában szükséges intézkedéseket megtette s az összeíró küldötség által készített névjegyzéket folyó 1903. évi április hava 15-én tartott ülésében vizsgálat alá vette s azt a rendelkezésére állott adatok alapján kipótolta, s az 1904-ik évi választók ideiglenes névjegyzékét egyes városrészenként külön-külön rendben összeállította, mi is oly megjegyzéssel hozatik köz tudomásra, hogy az ideiglenes névjegyzéknek egy példánya az 1899-ik évi XV. tcz. 145 §-a értelmében a kihagyottak névjegyzékével együtt a városház kapujára folyó 1903. évi május hava 5-től bezárólag 1903. évi május hava 25-ig közszemlére ki lesz téve, mely idő alatt azokat mindenki megtekintheti és a rendes hivatalos órák alatt egy a tanácsai elnökség által kijelölendő tanácsi tisztviselő jelenlétében lemaszolhatja. A névjegyzék ellen bárki felszólalhat, azon kívül minden a városi választó kerület névjegyzékébe felvett egyének jogában áll bármely jogtalan felvétel vagy kihagyás miatt felszólalni. A felszólalások írásban adandók be és egyben több egyénre vonatkozó felszólalás is foglalható. Ezen felszólalások illetve a névjegyzék kiigazítása iránti kérvények beadásának határideje az 1899. évi XV. tcz. 151 §-a szerint folyó 1903. évi május hava 5-től május hava 15-ig terjedő 10 nap. A felszólalásokat is mindenki megtekintheti és azokra nézve folyó 1903. évi május hava 16-tól május hava 25-ig 10 nap alatt ki az 1874. évi XXXIII. tcz. 45 §-a szerint felszólalni jogosítva van, írásban észrevételeket nyújthat be, az észrevétel minden beadványhoz külön adandó be. A felszólalások és az ezekre tett észrevételek a központi választmányhoz intézendők s a szükséges okiratokkal felszerelve a városi tanács elnökségéhez nyújtandók be. Gyulafehérvért, 1903. április hó 16-án. Novák Ferencz, központi v. elnök.

— **A „Tribuna” megszűnt.** A „Tribuna” című román lap, a nagyszebeni tulzó oláhok és magyarellenes izgatók lapja, kauzió hiányába beszüntette megjelenését. A sajtópörök alkalmával a bíróság érzékeny pénzbüntetésekkel is sújtotta a lapot, melyeket a kauzióból vontak le. Így fogyott el a Tribuna kauziója. A román tulzók azonban f. hó 1-én gyűlést tartottak Nagyszebenben s elhatározták, hogy új kauziót gyűjtenek a lap számára.

— **Ne mulasszák el** a kőszvényes és csuszos betegek a hírneves Zoltán-féle kenőcsöt használni, mert e páratlan kitűnő szer még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek és különböző szereket, gyógyfürdőket eredménytelenül használtak, pár nap alatt gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla gyógyszer-tárában üvegenként 2 koronáért Budapesten.

— **Verespataki hírek.** Dr. Hasden romániai volt miniszter és román tudományos akadémiai tagnak nem régiben elhalt neje verespataki születésű volt.

Hasden nejeéről a romániai tud. akadémiában igen melegen emlékezett meg egy felolvasásban, melyben nejét erdélyi román származásának, Fálies X. vezetéknévvel mondta. A minap Slaviciu az elhunyt nő származását megbizottja által kutatni kezdte; kiderült, hogy az elhunyt Hasdennek nem Fálies, hanem Botár és hogy magyar származású és unitárius vallású volt. — Végre-
valahára teljesül régi vágyunk: az állam meghallgatta méltányos kívánságunkat s Verespatakon iskolát épített. Hogy mikor fog az építkezéshez fogni, az még bizonytalan, de soká nem halogatja. Örömlünk azonban nem teljes, mert ha a követelt hozzájárulást a községre tukmáljuk, hát akkor egy tekintélyes pótdórovattal réme fenyegetné a jelenben amugyis nehéz körülmények között élő bányász népet. — A vursi kopárhegy beerdősítésének sikerrel biztató reménye kedvet adott Verespatak községnek a további erdősítéshez. Tervbe van véve t. i. a kopár orlai hegy beerdősítése s azonkívül Abrudbányáról Verespatakra jövet jobbkézre eső haszonlatlan éger-cziheres kiirtása s helyébe fenyő és tölgy részletekben való ültetése. Mindenesetre a tervnek keresztülvitelére Verespataknak nagyon is égető szüksége van, hisz seholyan nem oly drága megyénkben a tűzi és egyéb fa, mint nálunk. — A buninzsina (verespataki járás) gör. keleti papot az abrudbányai kir. járásbírósa maga elé idéztette, őt mint tanut, kihallgatandó. A kihallgatást eszközölő bíró figyelmeztette a tanut, hogy a nuvállomását esküvel is meg kell erősítenie. A midőn erre került a sor, a bíró nagy meglepetésére kijelentette, hogy őt tanárai arra oktatták, miszerint magyar bíróság előtt nem köteles eskü tenni és nem is tesz. De a bíró nem oly bölcsőben regették, hogy őt egy ilyen kijelentés zavarba hozta volna: egész egyszerűen 500 korona bírsággal sújtotta a hazafias érzelemben nevelt papot s annak lefizetéseig — a papi ültönyt levéve — letartóztatta. Már egy napot esztelenül a jó pap, a midőn a bíróság előtt megjelent egy abrudbányai tekintélyes köztisztviselőben álló ügyvéd készenek nyilatkozott a bíróságot a jó papért lefizetni. A bíró ezt nem fogadta el, hanem elővezettette a letartóztatott papot s a ki midőn másodszor sem mutatkozott hajlandónak az esküt letenni, újból az igazságszolgáltatás nem paphoz illő czellájába utasította, megtoldva a fogházórának kiadott abbeli rendeletét azzal, hogy a letartóztatottnak szakálla és haja szabályszerűen 4 mm-re redukálendő. A mit jóakarója szóval nem tudott elérni, a bajnyirógép, anélkül, hogy mutatkozott volna, elérte; mert a pap a felajánlott 500 kor. kölcsönt azonnal elfogadta, a reá szabott bírságot ezzel lefizetvén, az esküt szépen letette. Tanulság ez esetben az: az ilyen magyarellenessé románpapot nem szükség más rendszabályokkal a jó utra terelni, megteszi ezt egy haj- és szakálynirógép is!

— **A tűzoltóság Nagynyeden.** A városnál elkészült az új tűzrendészeti szabályrendelet, mely a legközelebbi képviselő testületi gyűlésen fog tárgyalatni. Sok üdvös dolog van benne. Kimondja a tűzoltózat kötelezettségét az egész lakosságra. Minden a városban állandóan tartózkodó rovatlan multu 22—45 éves férfi tartozik kötelezett tűzoltó lenni és kötelessége minden tűzhez kivonulni, évenként legalább egyszer gyakorlatra megjelenni és két éjjel őrséget teljesíteni. Ezen kötelezettség alul csak a törvényes kivételek mentesek, mások azonban ezen kötelezettséget évi 4 korona díjjal megválthatják. Jelenleg a tűzoltó-testület kebelében, élénk élet uralkodik. A szertár megcsökkent állományát buzgón egészítik ki; a szertár épületét kibővítik; lovakat vettek, hogy veszedelem esetére állandó készenlétről gondoskodhassanak; s egymást érik a gyakorlatok. F. hó 26-án d. u. tűzoltóvizsga volt a leányiskola udvarán, melyen a közgyűlésen megválasztott új szakaszpáncsnokok: Bihari Béla, Kovács Pál, Magyar Ferenc és dr. Müller Zoltán tettek őrpáncsnoki vizsgálatot. A vizsgálatot a páncsnokság jelenlétében Papp János főparancsnok vezette minden részletre kiterjedő szakértelemmel és tapasztalattal. Az ifjú szakaszpáncsnokok példás buzgóságot és ügyességet tanúsítottak úgy az elméleti, mint gyakorlati ismeretek elsajátításában; így aztán a vizsgálatot jeles sikerrel állották ki. Este vacsorára gyűltek a páncsnokság tagjai a Tigris vendéglőre, hol jó hangulatban derült estét töltöttek.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerozzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri“ vagy a „Margitszigeti“ fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulkodásra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

— **Magyar borok Oroszországban.** A magyar bornak, különösen a tokajhegyaljának valamikor jó piaca volt Oroszországban, néhány év óta azonban Oroszországba való borkivitelünk egyre csökken. A földmívelési miniszter, Oroszországba irányító borkivitelünket újra fellendítse, tervezetét készítettett, a mely az oroszok borértékesítési akezió keretében nyer majd megvalósulást, a mint a földmívelési kormány által kezdeményezett országos borértékesítési szövetkezet a közel jövőben megalakul. A szövetkezet Oroszországban külön képviseletet szervez s a magyar borkivétel ez által lényegesen javulhat.

— **Pályázati hirdetmények.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához a következő pályázati hirdetmények érkeztek: A tordai m. kir. államp. hivatalról: a gerendi áll. el. iskola építésére (V/11). A zilahi m. kir. államp. hivatalról: útpépítési és helyreállítási munka (V/25). A cs. és kir. nagyszombi elemi. raktártól: ágydeszka szállításra. A m. á. v. igazgatóság-tól: tűzifa szállításra (V/28). Ezen hirdetmények a kamara irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

— **A nagy jutalom.** Az osztálysorsajáték záróhúzása után mindenki izgatottan várja, hogy ki nyeri meg a 600.000 koronás nagy jutalmat. A napokban lefolyt húzás alkalmával a legnagyobb osztálysorsajáték-üzlet, Török A. és Társa bankház (Budapest, Teréz-körút 46.) 4 szerencsés vevőinek kedvezett a ritka szerencse és 4 család most úszik a boldogságban, hogy e czég szerencséjében bizott és hűen kitartott a Török bankház mellett. Ezen nagy jutalom kívül ugyancsak a VI. osztályban a 30.000, 20.000, két 10.000 koronás, több 5000 és sok egyéb főnyereményt fizetett ki e szerencsés bankház vevőinek, úgy, hogy ezen egyetlen egy osztályban körülbelül egy és fél millió koronát nyertek a szerencsés vevők Török A. és Társa bankházában. Ezen az alapon nemcsak a legnagyobb, hanem a legszerencsésebb bankháznak is mondhatjuk a Török czéget. A halányilatokozatok száma, melyeket e czég szerencsés vevőitől kapott, igen nagy. Az a határtalan bizalom, melyet e bankházzal szemben vevői tanúsítanak, folyton szélesebb körökben terjed el, mert a nagy közönség már ismeri e czég szerencséjét, korrekt üzleti elveit, pontosságát, diszkrecióját és előzékenységet, melyet mindenki szemben egyformán tanúsít. Ezenfogva indítva érezzük magunkat a Török A. és Társa bankházat Budapesten (főüzlet: VI. Teréz-körút 46.; fiókok: Váci-körút 4., Múzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54.), aki oly számos és nagy nyereeményt fizetett ki már vevőinek, mindenkinek ajánlani, mert az osztálysorsajegy vásárló közönség itt teljes biztonságot élvez mindenirányban.

— **Vasúti vonatok indulása.** Május 1-től kezdve a nyári menetrendben Gyulafehérvárról a következő vonatok közlekednek. (A szám alá húzott vonal az esti 6-tól reggeli 6-ig tartó órákat jelzi.)

I. A r a d o n á t B u d a p e s t felé és erdélyrészi kitérései.

	607. szv.	623. vv.	601. gyv.	605. szv.	603. gyv.
Gyulafehérvárról ind.	2.33	8.42	3.57	4.17	11.44
Alvinczre érke.	2.48	8.58	4.08	4.32	11.55
Piskire érke.	3.57	10.21	4.55	5.45	12.50
Bpestre érke.	6.10	*	1.10	7.20	9.35
Bécsbe érke.	1.50	*	7.20	6.32	6.32

Kitérések: 1. Alvinczről Nagy-Szeben felé.

Alvinczről ind.	4.10	2.00	7.30	7.30	--
Nagy-Szebenbe érke.	8.05	6.55	12.40	12.40	--

2. Piskiről Petrozsény-Lupénybe.

Piskiről ind.	4.07	11.00	6.10	6.10	--
Petrozsénybe érke.	9.05	4.40	10.06	10.06	--
Petrozsényből ind.	**	5.14	10.26	10.26	--
Lupénybe érke.	**	6.40	12.01	12.01	--

3. Piskiről Vajdahunyadra.

Piskiről ind.	4.25	10.28	6.15	6.15	--
Vajdahunyadra érke.	5.23	11.12	7.13	7.13	--

* Csak Dévág megy, s oda éjjel 10 óra 52 p.-kor érkezik.

** Csak Petrozsényig megy.

II. Brassó felé.

	606. szv.	602. gyv.	622. vv.	608. szv.
Gyulafehérvár ind.	10.56	11.21	7.43	12.31
Tövisre érke.	11.25	11.42	8.21	12.58
Tövisről ind.	12.24	12.00	8.37	1.30
Brassóba érke.	*7.50	5.07	2.09	9.27
Predealra érke.	1.11	6.26	3.31	**5.10

III. Kolozsváron át Budapest felé.

	624. v. v.	606. sz. v.	602. gy. v.	622. v. v.	608. sz. v.
Gyulafehérvár ind.	7.00	10.56	11.21	7.43	12.31
Tövisre érke.	7.36	11.25	11.42	8.21	12.58
Tövisről ind.	8.12	11.53	11.55	9.00	2.05
Budapestre érke.	7.50	1.50	1.50	9.35	7.10
Bécsbe érke.	1.50	7.20	7.20	6.52	1.50

* Várás Brassóban 3 óra 50 p.

** Várás ugyanott 6 óra 28 p.

Irodalom.

* *A francia forradalom* a legnagyobb esemény, a mi az újabb korban megrázta a nyugot-európai emberiséget. A XVIII. század szelleme az anyagi és szellemi munka felszabadítására, az egyházi és világi önkény eltörlésére, az emberi nem boldogulására törekedett, az erkölcs, humanitás és haladás útjain. Igaz, hogy nem számolt a nagymánnyal és nem vette tekintetbe, hogy nemcsak az elnyomás és visszaélés fejlődött történeti alapon, hanem minden emberi intézmény és erkölcs. Nemes úton, filozófus írótól, filozófus kormánytól várta a haladást, nem a szervezeten és szilaj sokaságtól, a mely pedig később elemi erővel mégis beleavatkozott a megújulás programjába. Így jött létre a szellemi egység a politikai ügyek megítélésében, mely ép oly jellemző a XVIII. századra, mint a renaissance a középkor végére nézve. Csak egy kivétel van, Jean Jaques Rousseau. Ő nem haladást kíván, hanem visszatérést a természeti állapothoz. Nem szabadságot akar, hanem egyenlőséget, nem kételkedést, hanem meggyőződést. Liberális volt minden ízében, de demokratikus nem volt. Ez Marzali Henriknek főszempontja a francia forradalom történetének megírásában, mire a Nagy Képes Világtörténetben vállalkozott. Egész nagy tudása, rengeteg tanulmánya, éles történelmi kritikája összeolvadnak ebben a munkájában. A francia forradalomról szóló X. kötetből most megjelent füzet a mű 182. füzet. Egy füzet ára 60 fillér, egy kötete díszes félbörkötésben 8 fnt. Kapható minden hazai könyvkereskedésben, s részletfizetésre is a kiadóhivatalban: Révai Testvérek Irodalmi Intézet Budapest, VIII., Üllői-út 18.

Keoskeméti por és kénmáj.

Tapasztalatainkat közrebocsátván, nem csak másoknak tesszünk szolgálatot, hanem magunknak is használunk. Mert lehet az én tapasztalatom téves vagy hiányos: azt mások olvasván, más tapasztalatokat tevé, mintegy felhíva érzik magukat arra, hogy a saját — talán ellenkező, talán alaposabb — tapasztalataikat közöljék; ezen közleményekből tanuljuk meg azután mi a jobb, mi a helyesebb.

En az oidium = lisztharmat ellen már három éven át kénmájjal permetezek és azon tapasztalatot tettem, hogy akkor, mikor már a lisztharmat erősen megtámadta tökéimet, a mikor a szőlőfűrtök, a szemek egészen olomszürkék voltak, a bepermetezés után 4—5-öd napra teljesen megtisztultak. Tavaly már a virágzás előtt permeteztem: majd júliusban ismétlem, s így az oidiummal nem lett semmi bajom.

A kénmájjal való permetezés nagyon kényelmes. A kénmáj a vízben igen könnyen oldódik. Ugyanazon permetezővel lehet permetezni, amellyel a peronospora ellen permetezünk. A szaga a szőlőn egyáltalán meg nem érzik. Mégis különös, hogy az Aschenbrand-féle kénpor, szinte azt mondanám, jobb meggyőződés ellenére majdnem úgy erőszakoltatik rá a közönségre. Pedig e kénporral való beporozás nemcsak hogy piszkos munka, de még a munkásra is veszedelmes, mert a szemére fuván a szél a port, az gyuladást okoz. És még hozzá oly kellemetlen záptojás szagot visz a borba, hogy az szinte ibatalan.

De még az is hozzá, hogy külön gépet, fújtatót kell hozzá beszerezni és a por is drágább.

Kénmájoldat a rovarok irtására is, Thanaton helyett, jó szolgálatot tesz.

Kénmájjal a szőlő vagy gyümölcsfák virágzása előtt és a peronospora elleni permetezés előtt egy héttel kell permetezni. Eég belőle 100 liter vízre egy kilogramm.

Ha pedig az oidium már mutatkoznék a szőlőn, akkor 1½ kilogramm. Egy kg. ára 64 fillér.

A szőlő peronospora betegsége ellen szintén már három éven át a kecskeméti port használtam. Erre nézve is mindazon dicsőreget mondhatom, amit a kénmájra mondtam. Ugyanis a kecskeméti porból kell az első permetezéshez, a mi mindenesetre a virágzás előtt történjék, egy csomag = 600 gr. és mintegy 1½ kg. méz. A második permetezéshez kell 1½ csomag kecskeméti por és 1½ kg. méz: ennek az ideje júniusban, a virágzás után van. A harmadik permetezéshez kell két csomag kecskeméti por 1½ kg. méz, amelyet júliusban a szőlő érése előtt végezzünk.

A kecskeméti por nagyon könnyen oldódik a vízben. Beletéve, néhány percnyi keverés után halványzöld lesz a víz. Ekkor beletesszük apródonként a meszet, mindaddig, míg a folyadék sötétkék színű lesz és megérzik rajta az ammoniak szag. A meszet tanácsos előre megoltni — úgy önteni — a már a kecskeméti porral telített — víz közé. De csak addig kell önteni míg az oldat sötétkék színűvé lesz és az ammoniak szag egy kissé megérzik, mert ha több meszet keverünk közé, a szaga ugyan erősebb lenne, de az oldat hatása mind jobban gyengülne.

A kecskeméti por 600 gramm csomagjának ára 48 fillér. Előnye tehát, hogy olcsóbb, könnyebb és tisztább vele a munka; kevesebb méz is kell hozzá, minek folytán az oldat mindig híg marad és nem rontja a gépet, mert nem tömi be annak szelepeit és szűrőké-szűrőket.

Mind a kénmáj, mind a kecskeméti por gyártója: Mayerfi Zoltán gyáros, Kecskeméten.

Mind a kénmájnak, mind a kecskeméti pornak előnyeit a „Szőlészeti és Borászati Lap“ már évek óta hirdeti és nagyon sokan vannak, a kik a jó tanácsot be nem veszik.

Igaz, hogy nagyon sokan a „Szőlészeti Borászati Lap“ról tudomást sem vesznek: pedig bizony annak minden egyes példánya kincset ér. Minden cikke tudományos alapon és gyakorlati tapasztalaton épül. Az alapot rakja le, hogy a jó és szilárd alapon biztosan építsen tovább. Míg ellenben a „Borászati Lapok“ mindig az emeleten jár: mindig a közgazdasági politikát festi, rajzolja, amiből a gyakorlati szőlészek vajmi keveset épülnek.

Mi, a „Szőlészeti és Borászati Lap“ olvasói minden kételyünkre megtaláljuk a kellő utbaigazítást. Nem szorult ugyan a „Szőlészeti és Borászati Lap“, az én magasztalásomra, mert látat tört az már magának a saját ténykedése által is. Mégis felhívom szőlőistársaimnak figyelmét: ám próbálják meg csak egy fél éven át e lap olvasását, erős a hitem, hogy azt többé el nem hagyják, mert abban erős támaszukat fogják találni. A „Szőlészeti és Borászati Lap“ előfizetési ára félévre 4 korona. Megrendelhető Kecskeméten, a „Szőlészeti és Borászati Lap“ kiadóhivatalában.

Szegárd.

Dömötör László
ügyvéd, szőlőbirtokos.

„Agrária“ magyar gépforgalmi részvénytársaság

alakult 200.000 korona alaptőkével. A vállalat üzletkört a gépipar, és különösen a mezőgazdasági gépipar bizományszerű eladása és közvetítése.

A vállalat állandó céljául tűzte ki a magyar ipar terjesztését, e végből a gyárosok és viszonteladók közt állandó contactust tartva, egész törekvése oda fog irányulni, hogy kereskedőink üzleteikben kizárólag magyar gyártmányokat árúítsanak; törekedni fog arra, hogy

személyes és közvetlen érintkezés után kipuhatolja az okokat és körülményeket, melyek kereskedőinket és a magyar gazdaságunkat egyik másik hazánkban is előállítható cikkekben, még mindig külföldi gyártmányok vásárlására készítetik.

Ezen cél által vezéreltetve a vállalat hazai gyártmányok beszerzésére vonatkozólag mindig készséggel fog a gazdaköröknek, de bárkinek is felvilágosítással szolgálni, s figyelmüket állandóan oda fogja irányítani, hogy szükségleteiket magyar gyártmányokkal fedezzék.

S hogy eme cél a vállalat elérhesse az „Agrária” csakis első rangú magyar gyárakkal szerződött, melyeknek czége a gyártmányok minőségére elegendő garantiát nyújt, és csakis első rendű magyar gyártmányokkal kívánja a vállalat a külföldi versenyt felvenni.

S hogy a vállalat működését tényleg ezen törekvés irányítja, arról tanuskodik alapszabályainak egyik alapontja, mely szerint a vállalat kizárólagosan csakis magyar gyártmányok terjesztésére vállalkozik. Az „Agrária” czéljául tűzte ki azt is, hogy azon iparcikkeknek — főleg a gazdasági gépiparban — melyek hazánkban még nem gyártanak, piacot szerezve, hazai gyárosainkat ezeknek gyártására s előállítására buzdítsa.

Az „Agrária” az első ilyenmű magyar vállalat, mely kizárólagosan magyar gyártmányok árusításában is elég biztosítékot lát üzletének prosperálására, s ezen vállalat hazánkban az első, a mely elég bátorsággal bir üzletének alapszabályaiban alapfeltételleül maga elé azon elvet tűzni, hogy mást mint magyar gyártmányt egyáltalán nem terjeszt.

A vállalat hazafias irányára való tekintettel és ennek támogatására, a tiszteletbeli elnökséget méltóságos Ivánkovics János rosznyói püspök úr vállalta el, az igazgatóságba pedig Koppély Géza, Herezog József, Kirner M. Vilmos, Ivánkovics Kálmán és Kellner Antal urak (utóbbi mint vezérő igazgató) választottak meg, a felügyelő bizottságba pedig Pardovits Gábor, Szemere Jónó és Kirner József urak.

Ezen új vállalat valóban fontos tényezője lesz hazánk gazdasági gépszakmájának s a gazdaságunknak állandó tudakozó és felvilágosító helyett fog szolgálni, — a viszonteladók pedig megtárlják az „Agráriával” az összes gazdasági gépcikkek magyar gyártmányban első rendű minőségben, a megfelelő versenyképes áron.

Az „Agrária” irodái V. Váci-út 2. szám alatt vannak. Műhely és raktár telep (Váci-út) Huba-utca 7. sz.

Nyílttér.

Menyasszonyi-selyem

60 kr.-tól 11 frt. 35 kr.-ig mindenféle színben. Portómentesen és megvámolva házhoz szállítva. Dus mintaválaszték.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Sz. 1367—1902 tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvszék mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Floasiu testvérek és társai czég végrehajtónak Herbean Tódorné sz. Sztinea Frana végrehajtást szenvedő ellen 786 kor. 46 fill. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a drassói 275 sz. t. jtkvben A + 3—9 összesen 1674 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1903. évi május hó 18-án d. e. 9 órakor Drassó községi házában tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniseri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervenyt átszolgáltatni.

Gyulafehérvárt 1903. márcz. hó 19. napján.
N a g y K á l m á n kir. tkvi kiadó.

Sz. 1426—1903 tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Grassar Károly szászsebesi lakos végrehajtónak Fleseriu Juon lui Mihaila kuttalvi lakos végrehajtást szenvedő ellen 58 kor. 54 fillér tőke követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a 487 sz. t. jtkvben A + 1 rendsz. alatti fekvők 1/9-ed rész: a kuttalvi 239 sz. telekkijegyzőkönyvben a A + 1—16 rendsz. egész, a kuttalvi 548 sz. t. jtkvben A + 1 rendsz. egész, a kuttalvi 65 sz. t. jtkvben A + 11. 17. endsz. egész és a kuttalvi 368 sz. t. jtkvben A + 3 rendsz. alatti fekvők 1/3-ad részére összesen 1690 kor. 69 fill. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1903. évi június hó 5-én d. e. 9 órakor Kuttalva községi házában tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi miniseri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak az 1881. LX. t. cz. 170 § értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervenyt átszolgáltatni.

A kir. törvszék telekkvi hatósága.
Gyulafehérvárt, 1903. évi április hó 23.
A kivonat hitelességét igazolja
N a g y K á l m á n tkvi. kia. do

Sz. 1655—903 tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

Az abrudbányai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Khirstop Zosim végrehajtónak Macavei János a Mózesé végrehajtást szenvedő ellen 500 korona tőkekövetelés és ennek 1901. évi szept. 1-től járó 6 százalék kamatai és 66 K. 50 f. költség iránti végrehajtási ügyében az abrudbányai kir. járásbiróság területén lévő Bucsun községben fekvő, a bucsumi 2032. sz. t. jtkvben foglalt 3060, 3062, 3080. hrsz. ingatlanokra az árverést 10 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenebb megjelölt ingatlanok az 1903. május hó 30-ik napján d. e. 10 órakor Bucsun községben a községi házában tartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniseri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervenyt átszolgáltatni.

Kelt Abrudbányán 1903. évi márczius hó 30-án.
A kivonat hitelül Simó Béla kiadó.

Szám 4017—903. bánya.

Hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint bányabíró-ság közhírré teszi, hogy a The Hungarian Syndicate

1.000.000

KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOB B NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE			55,000 nyereménynek.	
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben			1.000.000 korona.	
Korona			600000	
Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltnak és készpénzben fizetendők.	1 jutalom	600000	1 nyer. á	400000
	1 " "	200000	2 " "	100000
	1 " "	90000	2 " "	80000
	1 " "	70000	1 " "	60000
	2 " "	60000	1 " "	50000
	1 " "	40000	1 " "	30000
	3 " "	25000	3 " "	20000
	3 " "	15000	3 " "	10000
	36 " "	5000	3 " "	3000
	67 " "	2000	3 " "	1000
Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltnak és készpénzben fizetendők.	437 " "	500	1528 " "	300
	803 " "	200	140 " "	170
	34450 " "	130	4850 " "	100
	4850 " "	80	100 " "	40
	4350 " "	40	3350 " "	40
	55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000		

Ltd. londoni czég végrehajtónak a „Feriesel-Tekerő” — „Magura” és „Serbánya-Porcura” bányatársulatok ellen 18000 kor. tőke s jár. erejéig a nevezett bányatársulatok tulajdonát képező, s a btkv. VII. k. 268 lapján bejegyzett Szent József védnevi bányatekére s ennek Miklós, András védnevi tartozékaira, a VII. k. 310 lapján bejegyzett „James Hollov, a 312 lapján bejegyzett „Eliz”, a 316 lapján bejegyzett „Traján”, a 318 lapján bejegyzett „Atilla” védnevi bányáira, a VIII. k. 304 lapján bejegyzett határközre, a IX. k. I. r. 84 lapján bejegyzett Szent György védnevi önálló bányatelekre, a VII. k. 319 lapján bejegyzett „Rebay”, a 320 lapján bejegyzett „Robotin”, a 322 lapján bejegyzett „Hollaki”, a 334 lapján bejegyzett „Gusztáv”, a 332 lapján bejegyzett „Withaker”, a VII. k. 326. 327 lapjain bejegyzett „Hodkinson” védnevi önálló bányatelekre és ennek Breton, Withaker, Armitage, Hugon és Victori védnevi tartozékaira a 2817—903 bánya számú végzéssel elrendelt végrehajtási ügyében a fenn megnevezett bányabirtokokra a 7087—889 és 5674—891 banya sz. végzések folytán összesen 30000 font sterling s jár. elsőbbségi kölcsöntőke erejéig bekebelezett zálogjog elsőbbségi részlet kötvény tulajdonosai javára és érdekében Dr. Gál Béla gyulafehérvári ügyvéd ügygondnokul ki-rendeltetett. — Erről az elsőbbségi részletkötvény tulajdonosok a 2817—903 banya szám alatt kibocsátott hirdetményre való utalással színtén hirdetményileg értesítettek.

A gyulafehérvári kir. törvényszék bányabíró-ságának 1903. április 17-én tartott üléséből.

Dr. Ferencz Jakab s. k. jegyző. Nemes Sámuel s. k. elnök.

1.000.000

KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOB B NYEREMÉNY!!

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk, Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újabb kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsoltnak ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegy zék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459,000 ko onát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt.	— .75 vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) " "	1.50 " 3.— " "
egy fél (1/2) " "	3.— " 6.— " "
egy egész (1/1) " "	6.— " 12.— " "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. május hó 9-ig

bizalommal hozzánk beküldni.

Török A. és Tsa.

BANKHAZA

BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruháuk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körut 46—a.

Fiókok: 1. Váci-körut 4.

" 2. Múzeum-körut 11.

" 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levagandó. Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postátalványnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélvegekben.) } A nem tetsző törleendő

Sz. 1366 - 1903 tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkvi hatóság közbirre teszi, hogy az „Albina” nagyszebeni takarékpénztár végrehajtónak Albu Juon a Vuczi alvinczi lakos végrehajtást szenvedő ellen 78 K. 96 fil. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az alvinczi 777 sz. tjlkvben A + 9. 10. 11. 12. 14. 15. 16 és 17 rendszám alatti fekvőkre összesen 1179 kor. becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1903 évi június hó 5 én** d. e. 9 órakor Alvincz községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a kiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak az 1881.

LX. t. cz 170. §. értelmében, a bíróságnál történt előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága

Gyulafehérvárt, 1903. évi április hó 23-án.

A kivonat hitelességét igazolja

Bohuczky János kir. tkvi. kiadó.

Sz. 1477 - 1903 tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkvi hatóság közbirre teszi, hogy Alkenyér község végrehajtónak Pirgya Nikuláj akmári lakos végrehajtást szenvedő ellen 153 K. 20 fil. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az akmári 59 sz. tjlkvben Pirgya Nikuláj nevén álló $\frac{1}{4}$ részére és pedig az A + 1. 3-7, 9, 10, 13, 15, 18 rendsz. egész ingatlanokra ösz-

szesen 673 K. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1903. évi május hó 19-én** d. e. 9 órakor Akmár községhezánál a megtartandó nyilvános árverésen a kiáltási áron alól is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kiáltási árának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága

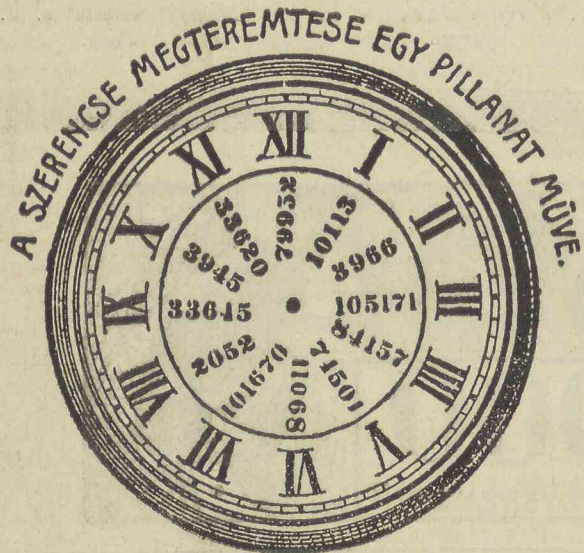
Gyulafehérvárt, 1903. évi márczius hó 18-án.

A kivonat hitelességét igazolja

Nagy Kálmán kir. tkvi kiadó.

Szerencse-óra.

Azt a sorsjegyszámot rendelje meg levelezőlap által, mely **ama óra** mellett van föltüntetve, a mely időben ezen hirdetést olvassa.

Az óra belsejében föltüntetett szerencse-számok kizárólag

BENKŐ bankháznál

kaphatók.

Budapest, Andrásy-ut 79.
Muzás május 22. és 23-án.

Az I-ő osztályu sorsjegyek árai:

 $\frac{1}{8}$ 1.50 K. $\frac{1}{4}$ 3.—K. $\frac{1}{2}$ 6.—K. $\frac{1}{1}$ 12.—K

A mi vevőink azon előnyben részesülnek, hogy befizetéseiket **postatakarékpénztári** cheque útján, tehát

költségmentesen

teljesíthetik.

Igen nagy volt az öröme

nagyrabecsült négy vevőnknek, akiknek április hó 22-én a nálunk nyert

600.000 koronás jutalmat az

5.000 koronás főnyereménynyel együtt

összesen **605.000** koronás összegben

az **57080.** számú $\frac{1}{4}$ sorsjegyre **kifizettük.**

Hivatkozással e rendkívüli nagy szerencsés eredményre az I. osztályú sorsjátékhöz a sorsjegyeket a tervszerűen megállapított árakon ajánljuk és pedig:

$\frac{1}{1}$ sor jegy 12. korona || $\frac{1}{4}$ sorjegy 3.— korona
 $\frac{1}{2}$ " 6. " || $\frac{1}{8}$ " 1.50 "

Török A. és Társa bankháza

a legnagyobb e kiváló szerencsétől kegyelt osztályosorsjáték-üzlet

B U D A P E S T.

☞ Központ: **Teréz-körut 46/a. sz.** ☜

Fiókok: Váci-körut 4. Múzeum-körut II. Erzsébet-körut 54.

SCHÄSER FERENCZ

Könyv- zenemű- papir és írószerek kereskedése
GYULAFEHÉRVÁRT, (vár utca.)

Ajánlja dus raklárát Diszművekben, ünnepi ajándékokban ifjúsági iratokban és képeskönyvekben.

IMA ÉS ÁJTATOSSÁGI KÖNYVEK.

LEVÉLDOBOZOK a legolcsóbb fajtától a legdiszesebb kivitelig.

ALKALMI képes levelező lapok NÉVNAPI

== NAPTARAK 1903 EVRE ==**FABÉGETŐ-FESTÉSZETI CZIKKEK**

Alkalmi és névnapi ajándék-tárgyak nagy választékban.

Teljes tisztelettel

Schäser Ferencz.**WEISS BERNAT**

könyv-, papir, zenemű- és gyermekjáték kereskedése

☞ GYULAFEHÉRVÁRT, (főtér.) ☜

Gyulafehérvárt a főtéren már 18 év óta fennálló

Könyv, papir, zenemű és játékszer üzletemben

az ez idén sokkal diszesebben és gazdagabban berendezett árucikkemet bátorodom a t. vevőközönségnek figyelmébe ajánlani.

Leggazdagabb választékban kaphatók képeskönyvekugyszintén magyar és német nyelvű ifjúsági iratok, szépirodalmi és diszművek.

Bármínő színű és alaku legszebb és legfinomabb **csont levélpapírosok dissdobozokbn, tárcsa, előjegyzési könyvnaptárak, emlék, fénykép és képeslap albumok** dús választékban.

Megvételre ajánlom a nálam bármikor legkényelmebben beszerezhető szerencsés számú **osztályosorsjegyeket** ugyszintén ajándéknak megfelelő új találmányu **Fonograf beszélő-gépeket** mindent a legolcsóbb árak mellett.

Azon reményben, hogy a nagyérdemű közönség engem becses pártfogásában részesíteni méltóztatik vagyok kiváló tisztelettel

WEISS BERNAT.

Minden vevőnek joga van ezen Cognac-ot (Eredeti pakolásban) nevezett intézetnél (Bécs IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Elismerve és ajánlva a legelső kapacitások által. A trieszti első Cognac finomító Camir és Stock Barkaró-lában Trieszt mellett ajánlja belföldi

ORVOSSZER-COGNACJÁT

francia módszer szerint készített, a bécsi osztrák általános gyógyszerész egyesület ellenőrző pecsétjével. — $\frac{1}{2}$ üveg 5 korona, — $\frac{1}{2}$ üveg 2-60 korona.

Kapható Gyulafehérvárt Lobstein Izidor fűszer- és csemegekereskedésében.

Vegyi ellenőrzéssel ellátva a csász. belügyminisztérium által elismert „Erdmü” szerek és élvezeti cikkek megvizsgáló intézetének. Wien IX., Spitalgasse 31. sz.

Állást keres.

Tisztességes özvegy úri nő keres házvezető női (gazdasszonyi) állást, ki ezen minőségben már huzamosabb ideig volt alkalmazva. Leginkább papi háznál, vagy éltesebb urnál óhajtaná állást kapni, mint házvezetőnő, ki úgy a háztartási, mint a gazdálkodási teendőkben alaposan érti magát. — Czime Gyula Gyula kovács mesternél tudható meg.

Kérje

ingyen és bérmentve illusztrált árjegyzékeket, mely több mint 500 ábrát tartalmaz

órák, arany- ezüst-árúkról és zeneműcikkekről.

KONRAD JÁNOS

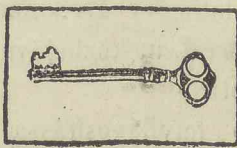
órágyáros és kiviteli ház Brűx 271. sz. (Csehország.)

SCHICHT-SZAPPAN.

„Szarvas” vagy „Kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadásabb és azért a legolcsóbb szappan. **MINDENÜTT KAPHATÓ!**

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fentartására a legkitűnőbb és legbiztosabb a vegytiszta teljesen ártalmatlan

A FÖLDES-féle **Margitcrém** legjobb a világon. Hatása csodás.

Legkitűnőbb a nap és szél

befolyása ellen, sem higany sem ólmot nem tartalmaz a zsírmentes közkedvelt

FÖLDES-féle

MARGIT-CRÈME

Ezen világhírű arezkenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Mitesser és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arezot **fehérré, simává és üdévé** varázsolja.

Ara: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában és illatszer-kereskedésben.

Margit-hőlgypor (3 színben) K. 1.20
Margit szappan 70 fil.
Margit-fogpép K. — Zahnpasta.

Főraktár Gyulafehérvárt: **Frölich Gyula** **Storfer Leó** gyógyszerertárakban és

Margit-arcvíz 1 K.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen. Legjobb szépítő szer.

Góth Gyula fodrásznál.

ZONGORA

Schkutan gyártmány (Bécs) — teljesen jó, kitűnő hangú, jutányosan eladó, **Hofbauerné Erzsébetnél** Maros-Portuson.

Premier Kerékpárok leg finomabb a világ Árjegyzék Premierwerke Eger, Csehország

A t. közönség becses figyelmébe ajánljuk **PAPP GYÖRGY** KÖNYVKÖTŐ MŰHELYÉT, melyben szép, jó és olcsó munkát készítenek a legrövidebb idő alatt is.

A Richter-féle **LINIMENTUM CAPS. COMP.** Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti tüveket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége **Budapest, V. ker., Váci-körút 32. szám.**

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzeséplő készleteit, 14, 16 és 20 lóerejű Compound-lokomobiljait és végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto- aratóépeit, továbbá **aczelöntésű ekefővel ellátott ekéit** és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: **WESSEL LEÓ**, Kolozsvár **NEW-YORK** szálloda.

A párisi világkiállításon „Grand Prix” a legnagyobb kitüntetés.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
 (saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből főldölhetők, száraz állapotban poralakban és 46 különböző mintában kilonkint 16 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve
 Főraktár: Idsb. MISSELBACHER J. B. Gyulafehérvár, Segesvár, Nagyszeben.

Nem közönséges olaj vagy szeszack, hanem oly készülék, mely különösen szobapadló mázolására alkalmas, mivel az egyes fajták összes előnyeit foglalja magában a nélkül, hogy hátrányaival bírna, ugyanis nem ragadós, nincs rossz szaga, s nem törékeny.

Uj! Nagyszerű festék! Uj!
 padlók, butorok, falak stb. részére
 a törvényesen védett

EOLIN-LACK.

Többféle színben.

Fényes és tartós.

A szobák megfestésük után azonnal használhatók.

Kapható GYULAFEHÉRVÁRT:

DAHINTEN VIKTOR-nál.

Mindenemű
 francia és angol
 szövet-ujdonságok
 a tavaszi és nyári idényre legnagyobb választékban
 méterenkint 2 frttól 5 frtig.

Hallatlan olcsóság! Ritka előnyös vétel!

5000 vég tavaszi és nyári szövet:
 méterenkint 45 krtól 1 frt. 45 krig.

Mosókelme-ujdonság
 még soha nem létezett dús választékban 7 csoportban, minden csoport egy külön könyvben.

1. könyv cretonok	19 krtól kezdve
2. " vászon zefírek	19 " "
3. " színes batisztok	24 " "
4. " ruhavásznaok	45 " "
5. " himzett svájci batisztok	20 " "
6. " blúz- és jupon-ujdon-
ság	33 " "
7. " tisz gyapju delen	38 " "

és följebb.

Minták helyben és vidékre ingyen és bérmentve.
 Rendelésnél kérem a kívánt mintakönyv számát és a szövet minőségét megjelölni.

Weiner Mátyás
 nőidivat-áruháza

Budapest. VI., Andrássy-ut 3 szám.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Viaszkenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 90 fill.

Arany-fénymáz

képek stb. bearanyozására.
 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „GLASUR“ fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok ajtóik, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.

1 doboz ára 90 fillér. Mindenkör kaphatók

J. B. MISSELBACHER SEN. özérné Gyulafehérvárt.

Képes Levelezőlapok

dús választékban kaphatók

a Püsp. Lye. könyvnyomdában.

**JÓ KARBAN LEVŐ
 ÜZLETI BERENDEZÉS**

ÉS EGY

vas pénzes szekrény
 részletekint vagy összesben szabadkézből
 eladók!

Megtekinthetők **Dr. Marciac János ügyvéd** ur közbejvetelével Gyulafehérvárt.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a tulajdonos:

"CONCORDIA"

kereskedelmi részvénytársaság Nagyszeben.

Hirdetések jutányos * * * * *

* * * * * áron felvétetnek e * * * * *

* * * * * lap kiadóhivatalában

Mészáros Miklós

m. kir. szabad. osztálysorsjegy-főelárusító

Budapest, VIII., József-körút 22-24. sz.

Ajánlja a m. kir. szabad. osztálysorsjegyek közvetlen beszerzését főelárusítójától

Kész május 22 és 23-án
 1.50 3. 6. 12.

Megrendeléseket czélszerűséből postatalányor kérem.

EPILEPSIA

A ki eskőkorban vagy görcsök és más ideges állapotokban szenved, kérjen felvilágosítást ezen bajok megszüntetéséről. A bő magyarázatokkal szolgáló füzet (brosür) kapható ingyen és bérmentve a következők ezimen: **Schwanen-Apotheke Frankfurt a. M.**

URANOS - KÉK

ruha-mosáshoz a legjobb kékitő-szer

— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő. Olcsó és felülmúlhatatlan kis üveg 24 fillér tízszeri mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1.60 kor. 1/2 üveg 1 kor

Kapható mindenütt.
 Utánzatoktól óvakodjunk:

Kizárólagos
 gyártói:

Hochsinger Testérek vegyészeti gyára

BUDAPEST.
 VI., Rozsanteza 58.

Nyomatott Papp Györgynél Gyulafehérvárt.